

28/09

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE
"VODOVOD I KANALIZACIJA" d.o.o. SARAJEVO
PREDUZEĆE ZA PROIZVODNJU I DISTRIBUCIJU VODE, ODVOĐENJE I PREČIŠĆAVANJE OTPADNIH VODA
Por. br.: 01841358, Mat. br.: 20187646, Općinski sud u Sarajevu, rješenje broj 065-0-Reg-19-005377
Sjedište ul. Jaroslava Černija br. 8, tel: 237-655, 447-741, fax: 440-658, www.viksa.ba
Pogon Vodovod tel: 532-430, Pogon Kanalizacija tel: 668-260 PDV-IB: 200151950004, ID: 4200151950004

SKUPŠTINA KANTONA SARAJEVO

Sarajevo, 14.10.2020. god.

Reisa Džemaludina Čauševića

Broj: 7201/20

71 000, Sarajevo

n/r Dr Mirza Čelik, Predsjedavajući Skupštine KS

16-10-2020
3287-230

Predmet: Odgovor na pitanje zastupnice Danijele Kristić u Skupštini KS

Povodom Vašeg dopisa broj: 01-04-32187-28/20 kojim tražite odgovor na pitanje koje je postavila zastupnica Danijela Kristić na 28. Radnoj sjednici Skupštine Kantona Sarajevo održane dana 20.08.2020. god. „*Molim Vladu Kantona Sarajevo i njena resorna ministarstva, kao i KJKP Vodovod-i kanalizacija Sarajevo da mi taksativno navedu koje mjere su provedene iz trenutno važeće Odluke o zaštiti izvorišta vode za piće u Sarajevskom polju („Službene novine grada Sarajeva“, broj 2/87), a koje nisu, te koji su javni organi ili javna preduzeća odgovorna za sprovedbu nerealiziranih mjera iz Odluke.*“ dostavljamo sljedeće informacije.

Zaštita izvorišta vode za piće u Sarajevskom polju je definisana Odlukom o zaštiti izvorišta vode za piće u Sarajevskom polju (Službene novine grada Sarajeva 2/87). Pravilnikom o načinu utvrđivanja uslova za određivanje zona sanitarne zaštite i zaštitnih mjera za izvorišta vode za javno vodosnabdijevanje stanovništva (Sl. novine Federacije BiH 88/12) je definisano da je potrebno izvršiti usklađivanje postojeće odluke o zaštiti izvorišta sa odredbama navednog pravilnika do 2017. godine. Institut za hidrotehniku građevinskog fakulteta u Sarajevu je po narudžbi resornog ministarstva putem Zavoda za izgradnju Kantona Sarajevo, u maju 2013.god. izradio Elaborat zaštite izvorišta vode za piće Sarajevsko polje za potrebe donošenja odluke o zaštiti izvorišta. Na osnovu elaborata je izrađen Prednacrt odluke (2013.god.) koji je usklađen sa navedenim pravilnikom ali nije usvojen od strane nadležnih institucija, tako da je još uvijek važeća odluka iz 1987. godine.

Smatramo da je prioritet donošenje odluke o zaštiti izvorišta u skladu sa gore navedenim pravilnikom, i provođenje mjera zaštite u skladu sa odlukom koja će se temeljiti na Elaboratu o zaštiti izvorišta izrađenom prema važećoj zakonskoj regulativi, a u daljem tekstu dajemo pregled mjera zaštite definisan važećom odlukom iz 1987. godine (*pisan kurzivom*) i komentare u vezi realizacije mjera (*pisan normalnim fontom*).

1. UŽA ZAŠTITNA ZONA

Član 5.

Područje uže zaštitne zone mora biti ograđeno radi provođenja kontrole kretanja u toj zoni.

Područje uže zaštitne zone je ograđeno ali postoje dijelovi koji nisu ograđeni jer nije završen otkup.

Banke. UniCredit Bank dd: 3389002208274753, Raiffeisen Bank dd: 1610000063850067,
Vakufska Banka dd: 1601040000035670, Intesa Sanpaolo Banka dd: 1549212006139057,
Sparkasse Bank dd BiH: 199 499 00001979 93, Bosna Bank International dd: 1413065320199704
Sberbank BH dd: 1401011110005662, Ziraat Bank: 1861010310521757

Područje certifikacije
Proizvodnja i distribucija vode i
odvođenje otpadnih voda u Gradu
Sarajevu i u općinama
Vogošća i Ilidža

zemljišta pa se dio uže zaštitne zone nalazi u privatnom vlasništvu. Do 1992.god., otkup zemljišta u vodozaštitnoj zoni Sarajevskog polja se vršio iz sredstava pribavljenih putem samodoprinosu, kredita i drugih izvora. Od 2002. god. je vršen otkup zemljišta putem Zavoda za izgradnju Kantona, a tada su otkupljivane pojedine parcela na lokalitetu vodozaštitne zone u Sokolović koloniji. Posljednji postupak otkupa zemljišta u vodozaštitnoj zoni Sarajevskog polja je vršen na osnovu Programa za rješavanje imovinsko-pravnih odnosa u vodozaštitnim područjima koji je usvojila Vlada Kantona Sarajevo dana 24.09.2009. godine. Otkup zemljišta uže zaštitne zone nije do kraja izvršen i zbog toga se ne može izvršiti ograđivanje zemljišta koje spada u užu zaštitnu zonu a koje se nalazi u privatnom vlasništvu.

Pristup na područje uže zaštitne zone dozvoljen je stručnim radnicima Radne organizacije „Vodovod i kanalizacija“ Sarajevo (u daljem tekstu RO „VIK“) i nadležnim inspeksijskim organima, a drugim licima samo uz odobrenje RO „VIK“

Mjera se provodi u dijelu uže zaštitne zone koji je ograđen, a u dijelu uže zaštitne zone koji nije ograđen se ne može provesti dok se ne izvrši otkup privatnog zemljišta.

2. PRVA ZAŠTITNA ZONA

Član 6.

...Granice prve zaštitne zone obilježene su na terenu fiksnim i jasnim znacima (betonskim ili kamenim blokovima, tablama i sl.)...

Granice prve zaštitne zone su obilježene tablama.

Član 9.

Pored zakonom propisanih zabrana na postojećim objektima koji se nalaze u prvoj zaštitnoj zoni do njihovog uklanjanja, prema programu zaštite izvorišta voda za piće u Sarajevskom polju (u daljem tekstu: program zaštite vode) primjenjuju se sljedeće mjere zaštite:

„Programom zaštite izvorišta voda za piće u Sarajevskom polju“ je planirano iseljavanje porodica, i uklanjanje objekata iz I zaštitne zone međutim ova mjera nije realizovana, a izgradnja u I i II zaštitnoj zoni je nastavljena i to uprkos tome što je ViK na zahtjeve za izdavanje saglasnosti za izgradnju dao negativne odgovore i naveo da se radi o vodozaštitnoj zoni u kojoj je zabranjena izgradnja. Evidentno je da Općina Ilidža izdaje urbanističke saglasnosti za izgradnju objekata u I i II vodozaštitnoj zoni bez saglasnosti ViK-a. U posljednje dvije godine su se desili slučajevi izgradnje objekata u prvoj vodozaštitnoj zoni i to u zoni koja bi i u slučaju usvajanja odluke o zaštiti izvorišta koja je pripremljena 2013. god. i dalje bila u prvoj zaštitnoj zoni izvorišta.

1. *Izgradnja odvodnih jaraka uz saobraćajnice i odvođenje kišnih voda sa parkinga izvršice se na način kojim se onemogućava zagađenje površinskih i podzemnih voda, a prema projektima izrađenim na osnovu projektnog zadatka datog od strane „Vodovoda“.*

Izgradnja vodonepropusnih jaraka uz saobraćajnice u prvoj zaštitnoj zoni u skladu sa „Programom zaštite izvorišta voda za piće u Sarajevskom polju“ nije realizovana.

2. *Kanalizacija za naselje Lipe, Glavogodina, Lužanski put i Vrutci u I zaštitnoj zoni uključujući i priključke objekata mora se izgraditi od materijala i na način kojim se obezbjeđuje potpuna vodonepropusnost a prema projektima izrađenim na osnovu projektnog zadatka datog od strane „Vodovoda“.*

Prema „Programu zaštite izvorišta voda za piće u Sarajevskom polju“ izgradnja kanalizacije je planirana za navedena naselja za koja se iseljavanje neće izvršiti za 5 i više godina. Iseljavanje

porodica nije završeno, a kanalizacija za navedena naselja je izgrađena od strane općine i nije u nadležnosti ViK-a. Dio objekata nije priključen na kanalizaciju već na vlastite septičke jame.

3. *Kanalizaciona mreža poslije izgradnje mora se ispitati na vodonepropusnost i pribaviti odgovarajući atest.*

Kanalizacija za navedena naselja je izgrađena od strane općine i nije nam poznato da li je izvršeno ispitivanje na vodonepropusnost i da li su pribavljeni atesti.

4. *Objekti u naseljima Konaci i Bare koji se neće priključiti na kanalizaciju moraju svoje otpadne vode prije upuštanja u podzemlje biološki prečistiti preko propisnih vodonepropusnih septičkih jama.*

Prema informacijama kojima raspolažemo, postoje objekti u I zaštitnoj zoni koji ispuštaju otpadne vode u septičke jame, a nemaju vodne dozvole za njih, tako da je upitna ispravnost tih septičkih jama. Za izdavanje vodnih akata za septičke jame je nadležno Ministarstvo privrede KS.

5. *Fekalni sadržaji iz septičkih jama moraju se redovno čistiti i odvoziti na gradsko smetlište.*

ViK vrši pražnjenje septičkih jama i odvozi otpadni materijal na Postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda Butila.

6. *Sakupljanje smeća i ostalih otpadaka u naseljima mora se vršiti redovno u kontejnere i odvoziti na gradsko smetlište.*

Mjeru se realizuje putem KJKP „RAD“.

7. *Parkiranje konjskih kočija dozvoljava se samo na uređenim parkiralištima sa kojih je onemogućen prodor zagađenja u podzemnu vodu i otvorene vodotoke.*

Mjera je realizovana. Izvršena je izgradnja početnog i krajnjeg fijakerskog stajališta u Velikoj aleji. Otpadne vode sa fijakerskog stajališta se prečišćavaju preko odgovarajućih bioloških prečistača, a čvrsti otpad sakuplja u kontejnere i odvozi iz zaštitne zone.

8. *Svi objekti na Vrelu Bosne moraju se priključiti na igradenu kanalizaciju.*

Na lokalitetu egzistira prijeratni tzv. Vreloboški kolektor na koji je izvršeno priključenje objekata koji gravitiraju istom.

9. *Na području Vrela Bosne mora se izgraditi javni WC i priključiti na izgrađenu kanalizaciju.*

Javni WC na Vrelu Bosne je izgrađen i priključen na Vreloboški kolektor.

10. *Pristup motornih vozila objektima Radne organizacije „ZOI 84“ dozvoljen je iz pravca Kovača s tim što se iz pravca aleje Ilidža – Vrelo Bosne ne može vršiti saobraćaj.*

Saobraćajnicom Velike aleja je zabranjen saobraćaj za motorna vozila ali motorna vozila se ipak povremeno kreću tom saobraćajnicom.

11. *Uzgoj riba i poribljavanje u vodotocima koji protiču kroz područje prve zaštitne zone vršiće se samo na način koji obezbjeđuje biološko održavanje.*

Nemamo podataka o uzgoju ribe i poribljavanju u prvoj vodozaštitnoj zoni niti nadležnosti za navedeno.

- 12. Na izgrađenim stambenim objektima može se vršiti tekuće održavanje i zamjena instalacija i oprema na način kojim se ne ugrožava režim površinskih i podzemnih voda.*

U I zaštitnoj zoni se vrši izgradnja novih objekata i to uprkos tome što je ViK na zahtjeve za izdavanje saglasnosti za izgradnju dao negativne odgovore i naveo da se radi o vodozaštitnoj zoni u kojoj je zabranjena izgradnja. Evidentno je da Općina Ilidža izdaje urbanističke saglasnosti za izgradnju objekata u I vodozaštitnoj zoni bez saglasnosti ViK-a. O konkretnim slučajevima su obavješteni nadležni inspektorati.

3. DRUGA ZAŠTITNA ZONA

Pored zakonom propisanih zabrana na postojećim objektima koji se nalaze u drugoj zaštitnoj zoni u skladu sa Programom zaštite voda primjenjuju se sljedeće mjere zaštite:

- 1. Izgradnja odvodnih jaraka uz saobraćajnice i odvođenje kišnih voda sa parkinga izvršice se na način kojim se onemogućava zagađenje površinskih i podzemnih voda, a prema projektima izrađenim na osnovu projektnog zadatka datog od strane „Vodovoda“.*

ViK vrši ovjeru projektne dokumentacije prije rekonstrukcije saobraćajnica i parkinga u II zaštitnoj zoni, vodeći računa o uslovima odvodnje sa površine saobraćajnica i parkinga.

- 2. Kanalizacija za naselja u drugoj zaštitnoj zoni uključujući i priključke objekata mora se izgraditi od materijala i na način kojim se obezbjeđuje potpuna vodonepropusnost a prema projektima izrađenim na osnovu projektnog zadatka datog od strane „Vodovoda“.*

Kanalizacija za navedena naselja je izgrađena od strane općine i nije u nadležnosti ViK-a. Dio objekata nije prikopčan na kanalizaciju već na vlastite septičke jame.

- 3. Kanalizaciona mreža poslije izgradnje mora se ispitati na vodonepropusnost i pribaviti odgovarajući atest.*

Kanalizacija za objekte u drugoj vodozaštitnoj zoni je izgrađena od strane općine i nije nam poznato da li je izvršeno ispitivanje na vodonepropusnost i da li su pribavljeni atesti.

- 4. Objekti koji se iz tehničkih razloga ne mogu priključiti na kanalizaciju (priključci objekata niži od vanjske kanalizacione mreže) moraju svoje otpadne vode prije upuštanja u podzemlje biološki prečistiti preko propisanih vodonepropusnih septičkih jama.*

Prema informacijama kojima raspolažemo, postoje objekti u drugoj zaštitnoj zoni koji ispuštaju otpadne vode u septičke jame, a nemaju vodne dozvole za njih, tako da je upitna ispravnost tih septičkih jama. Za izdavanje vodnih akata za septičke jame je nadležno Ministarstvo privrede KS

- 5. Fekalni sadržaji iz septičkih jama moraju se redovno čistiti i odvoziti na gradsko smetlište.*

ViK vrši pražnjenje septičkih jama i odvozi otpadni materijal na Postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda Butila.

6. *Na izgrađenim objektima SOUR-a „Energoinvest“ na Stupu može se vršiti tekuće održavanje i rekonstrukcija pod uslovom da ne ugrožavaju režim površinskih i podzemnih voda, a prema projektima izrađenim na osnovu projektnog zadatka datog od strane „Vodovoda“.*

Na pojedinim objektima u krugu bivšeg Energoinvesta je izvršena rekonstrukcija i promjena namjene objekta uz pribavljanje vodnih akata od strane Ministarstva privrede KS i Agencije za vodno područje rijeke Save. Objekti su priključeni na kanalizacionu mrežu Energoinvesta ili su priključeni na septičke jame.

7. *Otpadne industrijske vode moraju biti prečišćene i bezbjedno uvedene u vodonepropusnu kanalizaciju.*

Kanalizacionu mrežu u drugoj zaštitnoj zoni je izgrađena od strane općine Iliđža i nije u nadležnosti ViK-a. Otpadne vode iz pojedinih poslovnih objekata se odvođe u vlastite septičke jame. Uslove za odvodnju otpadnih industrijskih voda propisuje Agencija za vodno područje rijeke Save.

8. *Na izgrađenim stambenim objektima može se vršiti tekuće održavanje, zamjena instalacija i opreme i rekonstrukcija postojećih stambenih objekata na način kojim se ne ugrožava režim površinskih i podzemnih voda.*

U drugoj zaštitnoj zoni se vrši izgradnja novih objekata i to uprkos tome što je ViK na zahtjeve za izdavanje saglasnosti za izgradnju dao negativne odgovore i naveo da se radi o vodozaštitnoj zoni u kojoj je zabranjena izgradnja.

4. TREĆA ZAŠTITNA ZONA

Pored zakonom propisanih zabrana na postojećim objektima koji se nalaze u trećoj zaštitnoj zoni u skladu sa Programom zaštite voda primjenjuju se sljedeće mjere zaštite:

1. *U krugu Fabrike motora Sarajevo u Hrasnici moraju se sanirati svi postojeći zagađivači površinskih i podzemnih voda, kao što su razdvajanje atmosferske i fekalne kanalizacije i rekonstrukcija dotrajale kanalizacije, sakupljanje mineralnih ulja i drugih otpadnih tehnoloških voda vodonepropusnom kanalizacijom i njihovo prečišćavanje, sanacija ostalih zagađivača i izvođenje ostalih radova zaštite prema posebnom programu izrađenom od strane zavoda za Hidrotehniku Građevinskog fakulteta u Sarajevu broj X/D-282 od oktobra 1981.godine.*

U krugu bivše Fabrike motora Sarajevo u Hrasnici postoji veći broj privrednih subjekata i izgrađena je interna mreža Famosa na koju su priključeni objekti. Za novo priključenje objekata na kanalizacionu mrežu ViK uslovljava razdvajanje atmosferske i fekalne kanalizacije. Za izdavanje vodnih akata kojima se regulišu uslovi odvodnje otpadnih voda je nadležna Agencija za vodno područje rijeke Save i Ministarstvo privrede KS.

2. *Na prostoru aerodroma Sarajevo i postojećim benzinskim stanicama moraju se pri rukovanju gorivom i mazivom i njegovom deponovanju obezbjediti uslovi (spremišta, stručni radnici i sl.) koji će onemogućiti njihovo izlivanje i prodiranje u površinske i podzemne vode.*

Na novoizgrađenim benzinskim stanicama su obezbjeđeni uslovi za zaštitu od izlivanja i prodiranja goriva i maziva u površinske i podzemne vode, osim na benzinskoj pumpi „Hifa“ (bivša „Oilmer“) kod kružnog toka u Hrasnici za koju su propisane određene mjere zaštite koje, koliko je nama poznato, nisu sprovedene. Nije nam poznat način provođenja mjera zaštite okoliša na prostoru aerodroma Sarajevo.

3. *Objekti u naseljima u kojima je izgrađena kanalizacija moraju se priključiti na istu, a otpadne vode kanalizacije prethodno prečistiti (biološki tretman) putem zasebnih ili grupnih uređaja za prečišćavanje (putoksi, septičke jame i sl.) i tako prečišćene upustiti u tlo.*

ViK poduzima sve potrebne mjere da se obezbjedi da se svi objekti priključe na javnu kanalizacionu mrežu, shodno uslovima propisanim „Uredbom o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sistem javne kanalizacije, sl.n. FBIH br. 26/20“.

4. *Otpadne vode iz objekata u naseljima ili pojedinačnih objekata van naselja koji nisu priključeni na kanalizaciju moraju se prethodno prečistiti (biološki tretman) putem zasebnih ili grupnih uređaja za prečišćavanje (putoksi, septičke jame i sl.) i tako prečišćene upustiti u tlo.*

Mjera se sprovodi, ali koliko je nama poznato, postoje objekti u trećoj zaštitnoj zoni koji ispuštaju otpadne vode u septičke jame, a nemaju vodne dozvole za njih, tako da je upitna ispravnost tih septičkih jama. Za izdavanje vodnih akata za septičke jame je nadležna Ministarstvo privrede KS

5. *Otpadne vode sa parkirališta i drugih saobraćajnih površina na turističko-rekreativnom području Igman – Bjelašnica prije upuštanja u tlo moraju se prethodno pročistiti (separatori ulja).*

Prilikom izgradnje ili rekonstrukcije parkirališta i drugih saobraćajnih površina, Ministarstvo privrede KS uslovljava postavljanje odgovarajućih separatora ulja.

6. *Otpadne vode iz gospodarskih objekata moraju se upuštati u tlo van ponornih zona i otvorenih vodotoka.*

Za definsanje uslova ispuštanja otpadnih voda je nadležna Agencija za vodno područje rijeke Save. Postoje slučajevi ispuštanja otpadnih voda iz privrednih objekata u otvorene vodotoke u trećoj zaštitnoj zoni.

7. *Eksplatacija šuma mora se vršiti prema šumskoprivrednim osnovama na način koji ne ugrožava režim površinskih i podzemnih voda.*

Nemamo podataka o provođenju navedene mjere.

8. *Istresanja i deponovanja smeća i ostalih otpadaka mora se vršiti na određenim lokalitetima sa kojih ne može prodrijeti zagađenje u površinske i podzemne vode. Deponije smeća moraju se redovno održavati (spaljivanje otpadaka).*

Mjeru sprovodi KJKP RAD.

9. *Otpadne vode iz kamenoloma prije upuštanja u otvorene vodotoke, moraju se prečistiti do takvog stepena da onemoguće zagađivanje i zamuljivanje površinskih i podzemnih voda.*

Nemamo podataka o ispuštanju otpadnih voda iz kamenoloma u trećoj zaštitnoj zoni.

10. *Pažnjenje vozila za odvoz fekalija mora se vršiti na gradskom smetljištu.*

Pražnjenje vozila za odvoz fekalija koje vrši ViK se vrši na Postrojenju za prečišćavanje otpadnih voda na Butilama. Nije nam poznato na kojoj lokaciji vrše pražnjenje vozila za odvoz fekalija privatne firme koje se bave tom djelatnošću, kao što je firma „Aida Commerce“ d.o.o. Sarajevo.

11. Na područjima zaštitnih zona urbanog područja grada izvršiće se uređenje površinskih tokova i sprovođenje drugih sanacionih radova prema posebnim projektima koji moraju da budu usklađeni sa zahtjevima zaštite i infiltracije vode u podzemlje.

Planiran je regulacija vodotoka rijeke Željeznice na lokalitetu Sokolović kolonija ali još nije provedena. Korito rijeke Željeznice na lokalitetu Sokolović kolonije je u velikoj mjeri ugroženo usljed bespravne eksploatacije šljunka, i odlaganja raznog otpada.

v.d. Direktor

Adnan Hodžić, dipl.ing.maš.